

На основу члана 119. став 1. тачка 1., а у вези са чланом 79. - 87. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС" бр.88/2017.), члана 120. став 1. Статута Школе (дел.бр. 01-232-8/2018 од 15.03.2018.године) Школски одбор Основне школе „Бора Станковић,, у Београду , на седници одржаној дана 26.03.2018.године, једногласно , донео је

П Р А В И Л Н И К
О ПРАВИМА, ОБАВЕЗАМА
И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА
Основне школе „Бора Станковић,,
І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

ПРАВА ДЕТЕТА И УЧЕНИКА

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се , обавезе, одговорност ученика Основне школе „Бора Станковић,, у даљем тексту :Правилник), , дисциплинска и материјална, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере ,рокови, орган који спроводи поступак и правна заштита ученика, Основне школе „Бора Станковић,, (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

Права детета и ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, законом, Статутом и овим Правилником.

Школа, односно запослени у установи дужни су да обезбеде остваривање права детета и ученика, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева,
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа школе, у складу са овим и посебним законом;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;

- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из става 2. тач. 1)-9) овог члана нису остварена;
- 11) заштиту и правично поступање установе према детету и ученику;
- 12) стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом;

Члан 3.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник детета и ученика може да поднесе писмену пријаву директору установе у случају повреде права или непримереног понашања запослених према детету и ученику у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у Школи дужан је да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права детета и ученика.

Директор је дужан да пријаву размотри и да, уз консултацију са учеником и родитељем, односно другим законским заступником детета и ученика, као и запосленим одлучи и предузме одговарајуће мере, у року од осам дана од дана пријема пријаве.

ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 4.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 5.

Ученик може да одговара за

- 1) лакшу повреду обавезе утврђену општим актом школе,
- 2) тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана овим законом и
- 3) повреду забране из чл. 110-112. овог закона.

Појачати васпитни рад

Члан 6.

Према ученику који:

- врши повреду правила понашања у школи
- не поштује одлуке директора и органа школе,
- неоправдано изостане са наставе пет часова,
- који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права,

школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника,
појачати васпитни рад активностима:

- у оквиру одељењске заједнице,
- стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова,
- а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Лакше повреде обавеза

Члан 7.

- 1) Лакше повреде обавеза ученика су:
- 2) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовног рада, у току школске године, до 25 неоправданих изостанака;
- 3) неоправдано закашњавање на часове;
- 4) непридржавање правила понашања у школи, т.ј. понашање супротно одредбама Правила о понашању ученика, запослених и родитеља ученика и других општих аката школе;
- 5) непримерено понашање према ученицима, запосленима и другим лицима у школи; наставницима и другим запосленима Школе;
- 6) недолично понашање у Школи и школском дворишту;

- 7) немаран однос према раду, наставним средствима и имовини Школе и других установа у којима се обавља настава или организована посета;
- 8) недисциплиновано понашање у учионици и другим просторијама школе за време трајања наставе, испита као и на другим облицима образовно – васпитног рада у оквиру спортских, културних или других активности;
- 9) злоупотреба лекарског оправдања;
- 10) коришћење мобилног телефона, електронских уређаја, вокмена и других средстава којима се ремети дисциплина на часу или на другим облицима образовно-васпитног рада, а којима се не угрожавају права других и не служи за превару у поступку оцењивања;
- 11) несавесно вршење дужности редара у одељењу и необављање преузетих обавеза и задатака у одељењској заједници;
- 12) бацање отпадака по просторијама школе и школском дворишту;
- 13) неправдање изостанака у року од осам дана и недавање или давање непотпуних и нетачних контакт информација;
- 14) повреде на првом нивоу Протокола о ненасиљу.

Васпитне мере

Члан 8.

За лакшу повреду обавеза ученика може да се изрекне васпитна мера:

- опомена,
- укор одељењског старешине и
- укор одељењског већа, у складу са овим Правилником.

Васпитна мера изриче се ученику за лакшу повреду обавезе из става 1. без вођења васпитно – дисциплинског поступка.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 8. овог Правилника.

Ако Школа није претходно предузела неопходне активности из члана 8. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Члан 9.

Опомена се изриче ученику за неоправдано изостајање са наставе и других облика васпитно-образовног рада до 8 часова у току школске године и друге лакше повреде обавезе ученика.

Опомену изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Укор одељењског старешине изриче се ученику за неоправдано изостајање са наставе и других облика васпитно-образовног рада од 09-16 часова у току школске године и друге лакше повреде обавезе ученика.

Васпитну мера укор одељењског старешине изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Када ученик неоправдано изостане са наставе или других облика васпитно-образовног рада више од 10 часова, одељењски старешина писмено обавештава родитеља о броју неоправданих изостанака ученика.

Члан 10.

Укор одељењског већа се изриче ученику за неоправдано изостајање са наставе или других облика васпитно –образовног рада од 17-25 часова у току школске године и друге лакше повреде обавезе ученика.

Укор одељењског већа изриче одељењско веће већином гласова свих чланова одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана одељењског већа.

Васпитна мера укор одељењског већа уписује се у ђачку књижицу.

Теже повреде обавеза

Члан 11.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде из тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Повреде забране

Члан 12.

- 1) **Забрана дискриминације** - у Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.
- 2) **Забрана насиља, злостављања и занемаривања** - у Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.
- 3) **Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство** - забрањено је свако понашање запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 13.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране Школа води васпитно-дисциплински поступак који покреће директор закључком, , води и окончава решењем о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Закључак се доставља ученику, односно његовом родитељу или старатељу, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем стручном тиму.

- Васпитно-дисциплински поступак за учињену **тежу повреду** обавезе ученика, покреће се најкасније у року од осам дана од дана сазнања.
- Васпитно-дисциплински поступак за учињену **повреду забране** покреће се одмах, а најкасније у року од два дана од дана сазнања.
- Васпитно-дисциплински поступак **окончава се**, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања и о томе одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Члан 14.

Школа обавештава ученика, родитеља или старатеља, све учеснике и сведоке о дану, времену и месту саслушања или давања писмене изјаве.

О вођењу васпитног-дисциплинског поступка води се записник.

Записник садржи податке о ученику против кога се води васпитно-дисциплински поступак и податке о свим учесницима и сведоцима позваним на расправу, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђен број неоправданих изостанака утврђене доказе за извршену тежу повреду обавезе, постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности.

Записник потписују директор, сви присутни на расправи и записничар.

Члан 15.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога установе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 16.

Васпитно –дисциплинска мера за учињену тежу повреду обавеза и повреду забране, изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности.

За тежу повреду обавезе, односно повреду забране, могу да се изрекну мере, и то:

- за тежу повреду обавеза ученика:
  - васпитно-дисциплинска мера - укор директора и
  - укор наставничког већа,

- за учињену повреду забране, васпитно-дисциплинска мера:
  - (1) укор директора или укор наставничког већа;

  - (2) премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника;

Након појачаног васпитног рада предузимањем неопходних активности које доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Друштвено-користан , односно хуманитарни рад

Члан 17.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере одређује ученику и обавезу обављања

- друштвено-корисног, односно
- хуманитарног рада,

који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад , Школа одређује ученику у складу са :

- тежином учињене повреде,
- водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности,
- узрасту и
- достојанству ученика,

Члан 18.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране Школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

Члан 19.

Укор директора Након спроведеног васпитно - дисциплинског поступка и утврђене теже повреде обавезе ученика, директор Школе решењем изриче васпитно дисциплинску меру : укор директора .

Када ученик неоправдано изостане са наставе или других облика васпитно-образовног рада више од 30 часова, а већ му је изречена васпитно дисциплинска мера - укор директора , одељенски старешина писмено обавештава родитеља о броју неоправданих изостанака ученика. и указује на могућност изрицања васпитно-дисциплинске мере –укор наставничког већа.

Члан 20.

Укор Наставничког већа изриче се ученику за неоправдано изостајање са наставе или учињене друге тежу повреду обавезе ученика и повреде забране .

Након спроведеног дисциплинског поступка и утврђене теже повреде обавезе ученика, и након појачаног васпитног рада предузимањем неопходних активности које нису довеле до позитивне промене понашања ученика, Наставничко веће доноси, већином гласова присутних чланова, одлуку о изрицању васпитно дисциплинске мере укор Наставничког већа.

Одлука Наставничког већа којом се изриче васпитно-дисциплинска мера укор наставничког већа мора да садржи: име и презиме ученика, назив одељења, кратак опис повреде коју је ученик учинио, време и место извршења повреде, врсту повреде, број неоправданих изостанака, датум и број закључка о покретању поступка, извод из записника о саслушању ученика уз присуство родитеља или старатеља, и свих других учесника и сведока, и друга доказна средства.

На основу одлуке Наставничког већа директор школе доноси решење о изрицању васпитно– дисциплинске мере: укор наставничког већа.

Члан 21.

Васпитна и васпитно – дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Владање ученика

Члан 22.

Владање ученика од првог до петог разреда основног образовања и васпитања оцењује се описном оценом која не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика од 6 разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Закључна оцена из владања јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1) и улази у општи успех ученика

Приликом оцењивања владања сагледава се понашање ученика у целини, имајући при том у виду и ангажовање ученика у активностима изван наставе у складу са школским програмом (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе).

Закључна оцена из владања

Члан 24.

Оцена из владања током године изражава се описно и то: примерно, врло добро, добро, довољно и незадовољавајуће.

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката. а нарочито на основу његовог односа према:

- 1) школским обавезама и сопственим правима и обавезама;
- 2) другим ученицима;
- 3) запосленима у школи и другим организацијама у којима се остварују поједини облици образовно-васпитног рада;
- 4) имовини школе, имовини других лица или организацијама у којима се остварују настава или поједини облици образовно-васпитног рада;
- 5) заштити и очувању животне средине.

Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика.

Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају првог или другог полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерено понашање или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 25.

Ученик, родитељ односно други законски зступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи или предузећу у којем се одржава намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор закључком.

Постојање штете, висину, околности под којима је настала, ко је проузроковао одређује трочлана комисија коју именује директор Школе.

Висина штете утврђује се на основу ценовника или књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ сручњака.

Члан 26.

Директор доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и обавези ученика, односно његовог родитеља, односно другог законског зступника да штету надокнади у одређеном року, а на основу предлога комисије.

Накнада штете уплаћује се на жиро рачун Школе, односно предузећа којем је штета нанета.

Ако ученик, односно родитељ, односно други законски зступник, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити путем суда.

Директор може да одлучи да ученик, његов родитељ, односно други законски зступник буде делимично или у целини ослобођен надокнаде штете у случају кад би надокнада довела ученика и његову породицу у тешку материјалну ситуацију.

Члан 27.

Ако је штету проузроковало више ученика, утврђује се материјална одговорност сваког ученика посебно.

Уколико се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да су сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње, подједнако одговорни и штету надокнађују солидарно.

Одговорност родитеља

Члан 28.

Родитељ, односно други законски заступник детета одговоран је:

- 1) за упис детета у предшколски припремни програм и упис детета у школу;
- 2) за редовно похађање наставе;
- 3) за редовно похађање припремне наставе;
- 4) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу;

- 5) да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 6) да на позив школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;
- 7) за повреду забране из чл. 110-112. овог закона учињену од стране ученика;
- 8) за теже повреде обавезе ученика из члана 83. овог закона;
- 9) да поштује правила установе.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника.

ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 29.

Ученик, његов родитељ, односно старатељ има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру укор директора, укор наставничког већа и преместај ученика од 5-8 разреда у другу школу, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој васпитно дисциплинској мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана достављања.
Жалба одлаже извршење решења директора.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Члан 31.

Даном ступања на снагу овог Правилника престају да важе одредбе Правилника о правима, обавезама и одговорностима ученика у Школи (дел.бр. -----
- од ----- године.)

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

---

iiiiiiiiiiiiiiii

Правилник објављен на огласној табли Школе дана _____ 2018. године